I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2022/562

av den 6 april 2022

om ändring av förordningarna (EU) nr 1303/2013 och (EU) nr 223/2014 vad gäller sammanhållningspolitiska insatser för flyktingar i Europa

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 175, tredje stycket och artikel 177,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([1]),

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ([2]), och

av följande skäl:

(1) Ryska federationens nyliga militära aggression mot Ukraina och den pågående väpnade konflikten har i grunden förändrat säkerhetsläget i Europa. Till följd av den militära aggressionen står unionen, och i synnerhet dess östra regioner, inför en betydande tillströmning av människor. Detta innebär en ytterligare utmaning i en tid då medlemsstaternas ekonomier fortfarande håller på att återhämta sig från effekterna av covid-19-pandemin.

(2) Medlemsstaterna har redan möjlighet att finansiera ett brett spektrum av investeringar inom sina sammanhållningspolitiska program för att hantera migrationsutmaningar inom ramen för Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska socialfonden (ESF), inbegripet inom ramen för de ytterligare medel som görs tillgängliga som återhämtningsstöd för sammanhållning och till Europas territorier (React-EU) för att tillhandahålla stöd för att främja krisreparation i samband med covid-19-pandemin och dess sociala konsekvenser och för att förbereda en grön, digital och resilient återhämtning av ekonomin. Åtgärderna kan omfatta investeringar på områdena social inkludering, hälso- och sjukvård, utbildning, sysselsättning, bostäder och barnomsorg, bland annat genom investeringar i infrastruktur, återställande av eftersatta stadsområden, åtgärder för att minska migranters fysiska och utbildningsmässiga isolering och nystartade företag. Medlemsstaterna får omfördela återstående resurser inom sina program för att ta itu med sådana migrationsutmaningar. Utöver detta kan fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (Fead) också användas för att tillhandahålla livsmedel och grundläggande materiellt bistånd till personer, inbegripet tredjelandsmedborgare, som drabbats av Ryska federationens militära aggression.

([1]) Yttrande av den 23 mars 2022 (ännu inte offentliggjort i EUT).

([2]) Europaparlamentets ståndpunkt av den 24 mars 2022 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 4 april 2022.

(3) Även om genomförandebestämmelserna för de ytterligare medel som görs tillgängliga inom React-EU redan erbjuder ett visst mått av flexibilitet, är det nödvändigt att göra användningen av medel från Eruf, ESF och Fead från den fleråriga budgetramen för 2014–2020 mer flexibel. Med tanke på hur brådskande det är att ta itu med de migrationsutmaningar som uppstår till följd av Ryska federationens militära aggression mot Ukraina bör utgifter för insatser som tar itu med dessa utmaningar vara stödberättigande från det datum då den militära aggressionen inleddes. Dessutom bör flexibiliteten när det gäller hur Eruf och ESF kan användas ökas för sådana insatser, så att tillgängliga medel i programmen skyndsamt kan användas, förutsatt att den berörda insatsen ligger i linje med det operativa programmet i dess vid behov ändrade lydelse. Denna flexibilitet bör vara utöver de möjligheter som redan finns för kompletterande finansiering av insatser. Förenklade rapporteringsarrangemang när det gäller uppgifter om deltagare i dessa insatser bör också införas.

(4) För att säkerställa att drabbade personer kan få stöd inom ramen för Fead utan dröjsmål är det lämpligt att tillåta medlemsstaterna att ändra vissa delar av de operativa program som får stöd från Fead utan att kräva antagandet av ett kommissionsbeslut.

(5) Det stöd som tillhandahålls inom ramen för sammanhållningspolitiken bör särskilt komplettera åtgärder som finansieras inom ramen för Asyl-, migrations- och integrationsfonden för att maximera effekten av tillgänglig finansiering.

(6) Medlemsstaterna har drabbats av konsekvenserna av covid-19-pandemin på ett aldrig tidigare skådat sätt. Pandemins övergripande effekter har satt ett mycket högt tryck på medlemsstaternas budgetar, på grund av den plötsliga och betydande ökningen av offentliga investeringar som har krävts i hälso- och sjukvårdssystem och andra sektorer i deras ekonomier. Det medförde också risker för avbrott i stödet till dem som har det sämst ställt. Detta har skapat en extraordinär situation som har krävt särskilda åtgärder.

(7) För att hantera effekterna av covid-19-utbrottet ändrades Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1301/2013 ([3]) och (EU) nr 1303/2013 ([4]) genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/460 ([5]) i syfte att ge större flexibilitet vid genomförandet av operativa program som får stöd från Eruf, ESF och Sammanhållningsfonden (*fonderna*) och från Europeiska havs- och fiskerifonden. Men eftersom de allvarliga negativa effekterna av den krisen för unionens ekonomier och samhällen förvärrades ändrades båda förordningarna på nytt genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/558 ([6]).

För att hantera covid-19-krisens konsekvenser för dem som har det sämst ställt ändrades dessutom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014 ([7]) genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/559 ([8]) för att införa särskilda åtgärder för Fead i syfte att hantera covid-19-utbrottet. Dessa ändringar har medfört exceptionell ytterligare flexibilitet så att medlemsstaterna får möjlighet att koncentrera sig på de åtgärder som krävs för att hantera denna aldrig tidigare skådade kris, genom att öka möjligheterna att mobilisera outnyttjat

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1301/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om särskilda bestämmelser för målet för målet Investering för tillväxt och sysselsättning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1080/2006 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 289).

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 320).

([5]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/460 av den 30 mars 2020 om ändring av förordningarna (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013 och (EU) nr 508/2014 vad gäller särskilda åtgärder för att mobilisera investeringar i medlemsstaternas hälso- och sjukvårdssystem samt i andra sektorer av deras ekonomier som reaktion på covid-19-utbrottet (Investeringsinitiativ mot effekter av coronavirus) (EUT L 99, 31.3.2020, s. 5).

([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/558 av den 23 april 2020 om ändring av förordningarna (EU) nr 1301/2013 och (EU) nr 1303/2013 vad gäller särskilda åtgärder för att tillhandahålla extraordinär flexibilitet vid användningen av de europeiska struktur- och investeringsfonderna för att hantera covid-19-utbrottet (EUT L 130, 24.4.2020, s. 1).

([7]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014 av den 11 mars 2014 om fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (EUT L 72, 12.3.2014, s. 1).

([8]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/559 av den 23 april 2020 om ändring av förordning (EU) nr 223/2014 vad gäller införandet av särskilda åtgärder för att hantera covid-19-utbrottet (EUT L 130, 24.4.2020, s. 7).

stöd från fonderna och förenkla förfarandekraven i samband med genomförande av program i syfte att beakta behovet av en snabb respons på den krisen. Genom en senare ändring av förordning (EU) nr 1303/2013 genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2221 ([9]), gjordes betydande ytterligare medel tillgängliga som React-EU för att tillhandahålla stöd för främjande av krisreparation i samband med covid-19-pandemin och dess sociala konsekvenser och för förberedande av en grön, digital och resilient återhämtning av ekonomin.

Som en del av samma paket ändrades också förordning (EU) nr 223/2014 genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/177 ([10]) i syfte att göra det möjligt för medlemsstaterna att mobilisera dessa ytterligare medel till dem som har det sämst ställt i samband med genomförandet av Fead.

(8) Den flexibilitet och de ytterligare resurser som tillhandahållits för programperioden 2014–2020 har hjälpt medlemsstaterna i deras krishantering och återhämtning, men framväxten av nya varianter av coronaviruset, särskilt omikronvarianten, och den omfattande skärpningen av restriktionerna under det sista kvartalet 2021 har fortsatt att ge allvarliga negativa effekter på medlemsstaternas ekonomier och samhällen och hindrat ett normalt genomförande av sammanhållningspolitiska program och program som stöds av Fead. Ryska federationens nyliga militära aggression och de resulterande migrationsströmmarna har förvärrat dessa effekter och riskerar att ytterligare undergräva återhämtningen av unionens ekonomi. I linje med den möjlighet som föreskrivs i förordning (EU) 2020/558 är det därför nödvändigt att föreskriva en exceptionell förlängning av en av de åtgärder som införts genom den förordningen, nämligen möjligheten att tillämpa en medfinansieringsgrad på 100 % för räkenskapsåret 2020–2021, till följande räkenskapsår.

(9) I syfte att minska den belastning på de offentliga budgetarna som orsakas av behovet av att svara på krissituationen, påskynda programgenomförandet och möjliggöra nödvändiga investeringar för regionernas återhämtning bör medlemsstaterna därför undantagsvis ges möjlighet att tillämpa en medfinansieringsgrad på 100 % för ett program som får stöd från Eruf, ESF, Sammanhållningsfonden eller Fead även för räkenskapsåret 2021–2022.

(10) För att respektera den fleråriga budgetramens betalningstak för 2022 och 2023 bör ett tak fastställas för dessa år för betalningar som följer av tillämpningen av medfinansieringsgraden på 100 % inom Eruf, Sammanhållningsfonden eller ESF. Betalningar som inte kan göras till följd av tillämpningen av dessa tak bör betalas av kommissionen så snart som möjligt, under förutsättning att medel finns tillgängliga, antingen genom att räkenskaperna godkänns eller genom efterföljande betalningar. Sådana uppskjutna betalningar bör inte påverka godkännandet av räkenskaperna eller ha någon annan effekt.

(11) Med tanke på att tillämpningen av medfinansieringsgraden på 100 % inte i väsentlig grad kommer att påverka innehållet i de operativa programmen i sig, är det lämpligt att möjliggöra ett skyndsamt genomförande utan att kommissionen behöver fatta ett beslut om godkännande av medlemsstaternas ändring av de finansiella tabellerna för det operativa programmet. Medlemsstaten bör dock rapportera de reviderade finansiella tabellerna innan ansökan om slutbetalning för räkenskapsåret lämnas in. Eventuella följdändringar, inbegripet av indikatorernas värden, får göras som en del av en senare programändring efter räkenskapsårets slut.

(12) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att införa flexibla åtgärder för tillhandahållandet av stöd från fonderna, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna själva utan snarare, på grund av åtgärdernas omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

([9]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2221 av den 23 december 2020 om ändring av förordning (EU) nr 1303/2013 vad gäller ytterligare medel och genomförandebestämmelser för att tillhandahålla stöd för främjande av krisreparation i samband med covid-19-pandemin och dess sociala konsekvenser och för förberedande av en grön, digital och resilient återhämtning av ekonomin (React-EU) (EUT L 437, 28.12.2020, s. 30).

([10]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/177 av den 10 februari 2021 om ändring av förordning (EU) nr 223/2014 vad gäller införandet av särskilda åtgärder för att hantera krisen i samband med covid-19-utbrottet (EUT L 53, 16.2.2021, s. 1).

(13) Förordningarna (EU) nr 1303/2013 och (EU) nr 223/2014 bör därför ändras i enlighet med detta.

(14) Med beaktande av att det är bråttom att hantera de migrationsutmaningar som uppstått till följd av Ryska federationens nyliga militära aggression och den fortsatta folkhälsokrisen som uppstått till följd av covid-19-pandemin anses det lämpligt att föreskriva ett undantag från den åttaveckorsperiod som avses i artikel 4 i protokoll nr 1 om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen, fogat till EU-fördraget, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

(15) Med beaktande av behovet av att ge medlemsstaterna möjlighet att ändra sina program i tid för att kunna omfattas av medfinansieringsgraden på 100 % för räkenskapsåret 2021–2022 bör denna förordning av brådskande skäl träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändring av förordning (EU) nr 1303/2013

Förordning (EU) nr 1303/2013 ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 25a ska följande punkt införas:

”1a. Genom undantag från artikel 60.1 och artikel 120.3 första och fjärde styckena får en medfinansieringsgrad på 100 % tillämpas på de utgifter som deklarerats i betalningsansökningar under det räkenskapsår som inleds den 1 juli 2021 och avslutas den 30 juni 2022 inom ett eller flera insatsområden i ett program som får stöd från Eruf, ESF eller Sammanhållningsfonden.

Genom undantag från artiklarna 30.1, 30.2 och 96.10 ska tillämpningen av medfinansieringsgraden på 100 % inte kräva ett kommissionsbeslut om godkännande av en programändring. Medlemsstaten ska efter övervakningskommitténs godkännande rapportera de reviderade finansiella tabellerna till kommissionen. Medfinansieringsgraden på 100 % ska tillämpas endast om de finansiella tabellerna rapporteras till kommissionen före inlämnandet av den slutliga ansökan om mellanliggande betalning för det räkenskapsår som inleds den 1 juli 2021 och slutar den 30 juni 2022 i enlighet med artikel 135.2.

De totala ytterligare betalningar som följer av tillämpningen av medfinansieringsgraden på 100 % får inte överstiga 5 miljarder EUR 2022 och 1 miljard EUR 2023.

Kommissionen ska göra mellanliggande betalningar genom att tillämpa den medfinansieringsgrad som gäller för de berörda insatsområdena före den rapport som avses i andra stycket. Genom undantag från artikel 135.5 ska kommissionen betala ut de ytterligare belopp som följer av tillämpningen av medfinansieringsgrad på 100 % efter mottagandet av alla slutliga ansökningar om mellanliggande betalning för räkenskapsåret 2021–2022, vid behov proportionellt för att respektera de tak som anges i tredje stycket.

Genom undantag från artikel 139.7 ska återstående belopp som följer av tillämpningen av medfinansieringsgrad på 100 % och som, i syfte att respektera de tak som anges i tredje stycket, inte kan betalas ut efter det att räkenskaperna godkänts, betalas ut under 2024 eller senare.”

2. I artikel 65.10 ska följande stycke läggas till:

”Med avvikelse från vad som sägs i punkt 9 ska utgifter för insatser i syfte att hantera migrationsutmaningarna till följd av Ryska federationens militära aggression vara stödberättigande från och med den 24 februari 2022.”

3. I artikel 98 ska följande punkt läggas till:

”4. Insatser för att hantera migrationsutmaningarna till följd av Ryska federationens militära aggression får finansieras av antingen Eruf eller ESF på grundval av de regler som gäller för den andra fonden.

I sådana fall ska dessa insatser planeras inom ett särskilt insatsområde inom den andra fonden som bidrar till motsvarande investeringsprioriteringar.

Om det krävs att uppgifter om deltagare rapporteras för insatser inom det särskilda insatsområde som avses i andra stycket, ska dessa uppgifter baseras på välgrundade uppskattningar och begränsas till det totala antalet personer som får stöd och antalet barn under 18 år.

Denna punkt ska inte gälla för programmen inom målet Europeiskt territoriellt samarbete."

Artikel 2

Ändring av förordning (EU) nr 223/2014

Förordning (EU) nr 223/2014 ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 9.4 ska följande stycke läggas till:

   "Första och andra styckena ska också gälla för ändringar av delar av ett operativt program för hantering av migrationsutmaningar till följd av Ryska federationens militära aggression."

2. I artikel 20 ska följande punkt införas:

   "1b. Genom undantag från punkt 1 får en medfinansieringsgrad på 100 % tillämpas på de utgifter som deklarerats i betalningsansökningar för det räkenskapsår som inleds den 1 juli 2021 och avslutas den 30 juni 2022.

   Genom undantag från artikel 9.1, 9.2 och 9.3 ska tillämpningen av medfinansieringsgraden på 100 % inte kräva ett kommissionsbeslut om godkännande av en programändring. Medlemsstaten ska rapportera de reviderade finansiella tabeller som avses i avsnitt 5.1 i mallarna för operativa program i bilaga I till kommissionen. Medfinansieringsgraden på 100 % ska tillämpas endast om de finansiella tabellerna rapporteras till kommissionen före inlämnandet av den slutliga ansökan om mellanliggande betalning för det räkenskapsår som inleds den 1 juli 2021 och slutar den 30 juni 2022 i enlighet med artikel 45.2."

3. I artikel 22.4 ska följande stycke läggas till:

   "Genom undantag från första stycket ska utgifter för insatser i syfte att hantera migrationsutmaningarna till följd av Ryska federationens militära aggression vara stödberättigande från och med den 24 februari 2022."

Artikel 3

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 6 april 2022.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
R. METSOLA	C. BEAUNE
Ordförande	*Ordförande*